

MAHALLA VA YOSHLAR YETAKCHILARI FAOLIYATI**Abdusamatov Ozodbek Olimjon o'g'li***Andijon davlat pedagogika instituti**Ijtimoiy va amaliy fanlar fakulteti**Milliy g'oya ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi**yo'nalishi talabasi*abdusamatovozodbek0541@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada Yangi O'zbekiston sharoitida mahalla institutida faoliyat yuritayotgan yoshlar yetakchilarining vazifalari, ularning yoshlar siyosatini amalga oshirishdagi o'rni hamda mahalla taraqqiyotidagi ahamiyati ilmiy jihatdan tahlil qilingan. Yoshlar yetakchilarining yoshlarning muammolarini o'rganish, ularning bandligini ta'minlash, bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish, iqtidorli yoshlarni qo'llab-quvvatlash, tadbirkorlik va volontyorlik faoliyatini rivojlantirishdagi ishtiroki yoritilgan. Shuningdek, mahalla, ta'lim muassasalari, davlat organlari va jamoatchilik o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlash orqali yoshlar bilan ishlash samaradorligini oshirish masalalari yoritilib, ushbu faoliyatni takomillashtirish bo'yicha ilmiy-amaliy takliflar ilgari surilgan.

Kalit so'zlar: mahalla, yoshlar yetakchisi, yoshlar siyosati, yoshlar bandligi, Yoshlar ishlari agentligi, mahalla instituti, volontyorlik, tadbirkorlik, fuqarolik jamiyati, Yangi O'zbekiston.

Abstract: This article provides a scientific analysis of the responsibilities of youth leaders working within the mahalla institution in the context of New Uzbekistan, their role in implementing state youth policy, and their contribution to the development of local communities. It examines the participation of youth leaders in identifying and addressing the problems of young people, promoting youth employment, organizing meaningful leisure activities, supporting talented youth, and fostering entrepreneurship and volunteerism. Furthermore, the article discusses ways to improve the effectiveness of youth work by strengthening cooperation among mahalla institutions, educational establishments, government agencies, and the public, and proposes scientific and practical recommendations for enhancing this area of activity.

Keywords: mahalla, youth leader, youth policy, youth employment, Youth Affairs Agency, mahalla institution, volunteerism, entrepreneurship, civil society, New Uzbekistan.

Аннотация: В данной статье с научной точки зрения анализируются задачи молодежных лидеров, осуществляющих деятельность в институте махалли в условиях Нового Узбекистана, их роль в реализации государственной молодежной политики и значение в развитии махалли. Освещается участие молодежных лидеров в изучении проблем молодежи, обеспечении ее занятости, организации содержательного досуга, поддержке талантливой молодежи, а также в развитии предпринимательской и волонтерской деятельности. Кроме того, рассматриваются вопросы повышения

эффективности работы с молодежью путем укрепления сотрудничества между институтом махалли, образовательными учреждениями, государственными органами и общественностью, а также выдвигаются научно-практические предложения по совершенствованию данной деятельности.

Ключевые слова: махалля, молодежный лидер, молодежная политика, занятость молодежи, Агентство по делам молодежи, институт махалли, волонтерство, предпринимательство, гражданское общество, Новый Узбекистан.

Kirish

Yoshlar har qanday jamiyatning eng faol, tashabbuskor va innovatsion qatlami bo'lib, davlatning bugungi taraqqiyoti va ertangi istiqboli ko'p jihatdan ularning bilim darajasi, intellektual salohiyati, vatanparvarligi hamda ijtimoiy faolligiga bog'liq. Har qanday mamlakatning barqaror rivojlanishi, iqtisodiy qudrati va fuqarolik jamiyatining shakllanishida yosh avlodning o'zni beqiyosdir. Shu bois dunyoning ko'plab davlatlarida bo'lgani kabi O'zbekistonda ham yoshlarga oid davlat siyosati ustuvor yo'nalishlardan biri sifatida amalga oshirilmoqda. Mamlakatimizda yoshlarning huquq va manfaatlarini himoya qilish, sifatli ta'lim olishi, kasb egallashi, bandligini ta'minlash, bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish hamda ularning ijtimoiy-siyosiy faolligini oshirish bo'yicha keng ko'lamli islohotlar izchil davom ettirilmoqda.

Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasida inson kapitalini rivojlantirish, yoshlarning zamonaviy bilim va kasb-hunarlarni egallashi, ularning intellektual salohiyatini yuksaltirish hamda davlat va jamiyat boshqaruvidagi ishtirokini kengaytirish ustuvor vazifalar sifatida belgilangan. Ayniqsa, yoshlarni har tomonlama qo'llab-quvvatlash, ularning muammolarini o'z vaqtida aniqlash va hal etish, iqtidorli yoshlarni rag'batlantirish hamda ularni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashga alohida e'tibor qaratilmoqda. Mazkur islohotlarning samarali amalga oshirilishida mahalla institutining o'zni tobora ortib bormoqda. Mahalla O'zbekistonning tarixiy va milliy qadriyatlariga asoslangan noyob fuqarolik jamiyati instituti bo'lib, u aholi manfaatlarini himoya qilish, ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash va fuqarolarning davlat boshqaruvidagi ishtirokini kuchaytirishda muhim vazifalarni bajaradi. So'nggi yillarda mahalla tizimini tubdan takomillashtirish bo'yicha amalga oshirilgan islohotlar natijasida uning vakolatlari kengaytirildi, tashkiliy tuzilmasi yangilandi va aholiga yaqin bo'lgan samarali boshqaruv tizimi shakllantirildi. Ayniqsa, mahallalarda yoshlar bilan ishlashning yangi institutsional mexanizmlarining joriy etilishi ushbu tizim faoliyatini yangi bosqichga olib chiqdi. Shu maqsadda mahallalarda **yoshlar yetakchisi** lavozimining joriy etilishi yoshlar siyosatini joylarda samarali amalga oshirishning muhim omillaridan biri bo'ldi. Yoshlar yetakchisi mahalladagi yoshlarning muammolarini o'rganish, ularning bandligini ta'minlash, ta'lim olishi va kasb-hunar egallashiga ko'maklashish, bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish, iqtidorli yoshlarni qo'llab-quvvatlash hamda ularni turli davlat dasturlariga jalb etish bo'yicha keng ko'lamli faoliyat olib bormoqda. Mazkur lavozimning joriy etilishi davlat organlari va yoshlar o'rtasidagi o'zaro hamkorlikni mustahkamlashga ham xizmat qilmoqda.

Bugungi kunda yoshlar yetakchilari mahalla fuqarolar yig'ining ajralmas bo'g'ini sifatida har bir yoshning muammolarini individual o'rganish va ularga manzilli yordam ko'rsatish tizimini yo'lga qo'ygan. Mahalladagi yoshlarning ijtimoiy holati, bandligi, ta'lim darajasi, qiziqishlari va ehtiyojlari muntazam tahlil qilinib, ular asosida aniq chora-tadbirlar ishlab chiqilmoqda. Bu esa yoshlar bilan ishlash samaradorligini oshirish, ularning muammolarini qisqa muddatlarda hal etish va davlat tomonidan yaratilayotgan imkoniyatlardan samarali foydalanishiga xizmat qilmoqda. Yoshlar yetakchilarining asosiy vazifalaridan biri yoshlarning ta'lim olishini qo'llab-quvvatlash va ularni zamonaviy kasb-hunarlariga yo'naltirishdan iboratdir. Ular maktab bitiruvchilari, oliy va professional ta'lim muassasalari talabalari hamda ishsiz yoshlar bilan muntazam ishlaydi, ularni kasb-hunarga o'qitish kurslari, oliy ta'limga tayyorlov dasturlari va malaka oshirish loyihalariga jalb etadi. Natijada yoshlarning bilim va kasbiy salohiyatini rivojlantirish uchun keng imkoniyatlar yaratilmoqda.

Shuningdek, yoshlar yetakchilari mahallalarda yoshlar bandligini ta'minlash masalalariga ham alohida e'tibor qaratmoqda. Ular hokim yordamchilari, bandlik organlari va tadbirkorlik subyektlari bilan hamkorlikda ishsiz yoshlarni ishga joylashtirish, kasb-hunarga o'qitish, imtiyozli kreditlar va subsidiyalar asosida tadbirkorlik faoliyatini yo'lga qo'yishga ko'maklashmoqda. Ayniqsa, **"Yoshlar daftari"** tizimi orqali ehtiyojmand va ishsiz yoshlar bilan manzilli ishlash mexanizmi samarali yo'lga qo'yilgan. Mahalla yoshlar yetakchilari yoshlarning bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish, ularni sport, madaniyat, san'at va kitobxonlikka keng jalb etish borasida ham muhim vazifalarni bajaradi. Turli sport musobaqalari, ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar, fan olimpiadalari, tanlovlar, uchrashuvlar va treninglar orqali yoshlarning iste'dodi yuzaga chiqarilib, ularning ijtimoiy faolligi oshirilmoqda. Bunday tadbirlar yoshlarni turli salbiy illatlardan asrash, sog'lom turmush tarzini shakllantirish va vatanparvarlik ruhida tarbiyalashga xizmat qilmoqda.

Bundan tashqari, yoshlar yetakchilari iqtidorli yoshlarni aniqlash va ularni har tomonlama qo'llab-quvvatlash bo'yicha ham tizimli faoliyat olib bormoqda. Ilm-fan, sport, madaniyat, axborot texnologiyalari va tadbirkorlik sohalarida yuqori natijalarga erishayotgan yoshlarni rag'batlantirish, grantlar va stipendiyalarga tavsiya etish, ularning innovatsion g'oyalarini qo'llab-quvvatlash bugungi kunda yoshlar siyosatining muhim yo'nalishlaridan biriga aylangan. Shu bilan birga, yoshlar yetakchilari yoshlar o'rtasida huquqbuzarlik va jinoyatchilikning oldini olish, ularning huquqiy madaniyatini yuksaltirish hamda fuqarolik mas'uliyatini shakllantirish borasida ham muhim ishlarni amalga oshirmoqda. Profilaktik suhbatlar, huquqiy targ'ibot tadbirlari, psixologik treninglar va ma'naviy uchrashuvlar orqali yoshlarning qonunlarga hurmat ruhida tarbiyalanishiga alohida e'tibor qaratilmoqda. Bugungi kunda mahalla tizimida raqamli texnologiyalardan samarali foydalanish yoshlar bilan ishlash sifatini yangi bosqichga olib chiqmoqda. Elektron ma'lumotlar bazalari, onlayn platformalar va raqamli monitoring tizimlari orqali yoshlarning muammolarini tezkor aniqlash, davlat xizmatlariga yo'naltirish va ularning murojaatlarini qisqa muddatlarda ko'rib

chiqish imkoniyatlari kengaymoqda. Bu esa mahalla faoliyatining samaradorligini oshirish bilan birga, yoshlarning davlat organlariga bo'lgan ishonchini ham mustahkamlamoqda.

Xulosa o'rnida ta'kidlash joizki, mahalla tizimida yoshlar yetakchilari institutining joriy etilishi O'zbekistonda yoshlar siyosatini yangi bosqichga olib chiqqan muhim islohotlardan biridir. Yoshlar yetakchilari faoliyatini yanada takomillashtirish, ularning davlat organlari, ta'lim muassasalari, nodavlat notijorat tashkilotlari va fuqarolik jamiyati institutlari bilan hamkorligini mustahkamlash yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirish, ularning huquq va manfaatlarini himoya qilish hamda mamlakatimizning barqaror taraqqiyotini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Asosiy qism

Mahalla instituti O'zbekistonda fuqarolarning o'zini o'zi boshqarishning eng muhim va samarali shakllaridan biri hisoblanadi. U aholining kundalik hayoti, ijtimoiy muammolari va ehtiyojlari bilan bevosita bog'liq bo'lganligi sababli davlat siyosatini joylarda amalga oshirishning asosiy bo'g'inlaridan biri sifatida faoliyat yuritadi. Yangi O'zbekiston sharoitida mahalla tizimini takomillashtirish, uning vakolatlarini kengaytirish va aholi bilan ishlash samaradorligini oshirish bo'yicha amalga oshirilgan islohotlar natijasida yoshlar bilan ishlashning mutlaqo yangi institutsional mexanizmi – **yoshlar yetakchilari instituti** shakllantirildi. Mazkur institut yoshlarning muammolarini o'z vaqtida aniqlash, ularning manfaatlarini himoya qilish va davlat tomonidan yaratilayotgan imkoniyatlardan samarali foydalanishini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Bugungi kunda mahallalarda faoliyat yuritayotgan yoshlar yetakchilari davlatning yoshlarga oid siyosatini amaliyotga tatbiq etuvchi asosiy subyektlardan biri hisoblanadi. Ularning asosiy vazifasi mahalladagi har bir yoshning ijtimoiy holati, ta'lim darajasi, kasbiy salohiyati, qiziqishlari va muammolarini o'rganish hamda ularga individual yondashuv asosida amaliy yordam ko'rsatishdan iborat. Bunday yondashuv har bir yoshning ehtiyojlarini chuqur tahlil qilish va muammolarni manzilli hal etishga xizmat qilmoqda.

Yoshlar yetakchilari faoliyatining eng muhim yo'nalishlaridan biri yoshlar bandligini ta'minlash hisoblanadi. Zamonaviy mehnat bozorida raqobatning kuchayishi, yangi kasblarning paydo bo'lishi va iqtisodiyotning raqamli rivojlanishi yoshlarning malakasini oshirishni talab etmoqda. Shu sababli yoshlar yetakchilari kasb-hunarga o'qitish markazlari, professional ta'lim muassasalari, oliy ta'lim tashkilotlari, bandlik organlari hamda tadbirkorlik subyektlari bilan yaqin hamkorlikda faoliyat olib bormoqda. Ishsiz yoshlar aniqlanib, ularning kasbiy qiziqishlari va mehnat bozori talablariga mos imkoniyatlari o'rganiladi. Shundan so'ng ular bo'sh ish o'rinlariga yo'naltiriladi yoki kasb-hunar kurslariga jalb qilinadi. Kasb-hunarga o'qitish yoshlar yetakchilari faoliyatining ustuvor yo'nalishlaridan biri sanaladi. Mahallalarda tashkil etilgan o'quv kurslari, "Ishga marhamat" monomarkazlari va qisqa muddatli kasbga tayyorlash dasturlari orqali yoshlar zamonaviy kasblarni egallash imkoniyatiga ega bo'lmoqda. Dasturlash, grafik dizayn, chet tillari, axborot texnologiyalari, elektron tijorat, tikuvchilik, qurilish, xizmat ko'rsatish, hunarmandchilik va qishloq xo'jaligi kabi yo'nalishlarda tashkil etilayotgan kurslar yoshlarning mehnat

bozoridagi raqobatbardoshligini sezilarli darajada oshirmoqda. Yoshlar yetakchilari tadbirkorlikni rivojlantirishga ham alohida e'tibor qaratmoqda. Ular hokim yordamchilari va mutasaddi tashkilotlar bilan hamkorlikda yoshlarning biznes g'oyalarini o'rganadi, biznes-reja tayyorlashda amaliy yordam beradi, imtiyozli kredit va subsidiyalar olish bo'yicha maslahatlar beradi. Natijada ko'plab yoshlar oilaviy tadbirkorlik, xizmat ko'rsatish, ishlab chiqarish, elektron tijorat va innovatsion biznes yo'nalishlarida o'z faoliyatini boshlash imkoniyatiga ega bo'lmoqda. Bu esa yangi ish o'rinlari yaratilishiga, mahallalar iqtisodiy salohiyatining oshishiga va yoshlarning iqtisodiy mustaqilligini ta'minlashga xizmat qilmoqda. Mahallalarda yoshlar yetakchilari tomonidan yoshlarning bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etishga ham alohida e'tibor qaratilmoqda. Sport musobaqalari, kitobxonlik tanlovlari, ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar, intellektual o'yinlar, teatr va muzeylarga sayohatlar, madaniy uchrashuvlar, fan festivallari hamda turli ijtimoiy loyihalar orqali yoshlarning bo'sh vaqti samarali tashkil etilmoqda. Bunday tadbirlar yoshlarni zararli odatlar, huquqbuzarlik va boshqa salbiy illatlardan asrash, sog'lom turmush tarzini qaror toptirish, ularning iste'dodi va liderlik qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Yoshlar yetakchilari iqtidorli yoshlarni aniqlash va qo'llab-quvvatlash borasida ham muhim vazifalarni bajaradi. Mahallalarda ilm-fan, sport, san'at, madaniyat va axborot texnologiyalari sohalarida yuqori natijalarga erishayotgan yoshlar aniqlanib, ularni turli tanlovlar, grant dasturlari, stipendiyalar, xalqaro forumlar va ilmiy loyihalarda ishtirok etishga tayyorlash ishlari olib boriladi. Hujjatlarni rasmiylashtirish, tavsiyanomalar tayyorlash va zarur maslahatlar berish orqali yoshlarning imkoniyatlari yanada kengaytirilmoqda. Mahallalarda yuritilayotgan **"Yoshlar daftari"** tizimi yoshlar yetakchilari faoliyatining eng muhim vositalaridan biri hisoblanadi. Mazkur tizim orqali ijtimoiy himoyaga muhtoj, ishsiz, nogironligi bo'lgan, boquvchisini yo'qotgan yoki og'ir hayotiy vaziyatga tushib qolgan yoshlarning muammolari aniqlanadi. Har bir yosh bilan individual ishlash asosida ularga ta'lim olish, kasb egallash, ishga joylashish, davolanish, moddiy yordam olish yoki tadbirkorlikni boshlash uchun zarur ko'maklar ko'rsatiladi. Bu davlat tomonidan ajratilayotgan mablag' va resurslarning manzilli, shaffof hamda samarali ishlatilishini ta'minlamoqda. Yoshlar yetakchilari yoshlar o'rtasida huquqbuzarlik va jinoyatchilikning oldini olish, huquqiy madaniyatni yuksaltirish hamda fuqarolik mas'uliyatini shakllantirish yo'nalishlarida ham faol ish olib bormoqda. Profilaktika inspektorlari, maktablar, oliy ta'lim muassasalari, ota-onalar va jamoatchilik bilan hamkorlikda profilaktik suhbatlar, huquqiy targ'ibot tadbirlari, seminar va treninglar muntazam tashkil etilmoqda. Bu orqali yoshlarning qonunlarga hurmat ruhida tarbiyalanishi, huquqiy ongi va madaniyatining yuksalishi ta'minlanmoqda. Bugungi axborot makonida yoshlarni turli yot g'oyalar, ekstremistik qarashlar va zararli axborotlardan himoya qilish ham yoshlar yetakchilari faoliyatining muhim yo'nalishlaridan biridir. Shu maqsadda internetdan xavfsiz foydalanish madaniyatini shakllantirish, media savodxonlikni rivojlantirish, mafkuraviy immunitetni kuchaytirishga qaratilgan davra suhbatlari, uchrashuvlar va treninglar o'tkazilmoqda. Bu esa yoshlarning tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish va

ularni axborot xurujlaridan himoya qilishga xizmat qilmoqda. Mahalla tizimida raqamli texnologiyalarning joriy etilishi yoshlar yetakchilari faoliyatini yangi bosqichga olib chiqmoqda. Elektron ma'lumotlar bazalari, onlayn murojaatlar tizimi, raqamli monitoring platformalari va ijtimoiy tarmoqlar orqali yoshlar bilan doimiy muloqot olib borish imkoniyatlari kengaydi. Natijada yoshlarning murojaatlari tezkor ko'rib chiqilmoqda, ularning muammolari qisqa muddatlarda hal etilmoqda va davlat xizmatlaridan foydalanish samaradorligi ortmoqda.

Shuningdek, yoshlar yetakchilari ta'lim muassasalari, nodavlat notijorat tashkilotlari, yoshlar birlashmalari, xususiy sektor va xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikda turli ijtimoiy loyihalarni amalga oshirmoqda. Ushbu hamkorlik yoshlarning bilim va ko'nikmalarini rivojlantirish, ularning xalqaro tajribalarni o'rganishi, innovatsion g'oyalarini qo'llab-quvvatlash hamda jamiyat hayotidagi faolligini oshirishga xizmat qilmoqda. Biroq yoshlar yetakchilari faoliyatini yanada takomillashtirishni talab qiladigan ayrim masalalar ham mavjud. Jumladan, ayrim hududlarda yoshlarning zamonaviy kasblarga bo'lgan ehtiyojini chuqur tahlil qilish, raqamli xizmatlardan foydalanish ko'lamini kengaytirish, xususiy sektor bilan hamkorlikni rivojlantirish va innovatsion loyihalarni moliyalashtirish imkoniyatlarini yanada kengaytirish zarur. Shu bilan birga, yoshlar yetakchilarining malakasini muntazam oshirish, loyiha boshqaruvi, raqamli texnologiyalar, xorijiy tillar va kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirish ham dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi.

Umuman olganda, mahalla tizimidagi yoshlar yetakchilari instituti O'zbekistonda yoshlarga oid davlat siyosatini samarali amalga oshirishning zamonaviy va ta'sirchan mexanizmlaridan biri sifatida shakllandi. Ularning faoliyatini yanada rivojlantirish, davlat organlari, ta'lim muassasalari, fuqarolik jamiyati institutlari va xususiy sektor bilan hamkorligini mustahkamlash yoshlarning huquq va manfaatlarini himoya qilish, ularning ijtimoiy faolligini oshirish hamda mamlakatning barqaror taraqqiyotiga munosib hissa qo'shadigan barkamol avlodni voyaga yetkazishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, Yangi O'zbekiston sharoitida yoshlarga oid davlat siyosatini samarali amalga oshirishda mahalla instituti va yoshlar yetakchilari faoliyati alohida strategik ahamiyat kasb etmoqda. Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan keng ko'lamli islohotlar natijasida mahalla tizimi aholiga eng yaqin ijtimoiy institut sifatida yanada takomillashib, yoshlar bilan ishlashning zamonaviy va manzilli mexanizmlari shakllantirildi. Ayniqsa, mahallalarda yoshlar yetakchisi lavozimining joriy etilishi yoshlarning muammolarini o'z vaqtida aniqlash, ularning ehtiyojlarini chuqur o'rganish hamda davlat tomonidan yaratilayotgan imkoniyatlardan samarali foydalanishini ta'minlashda muhim omil bo'ldi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, yoshlar yetakchilari mahallalarda yoshlarning bandligini ta'minlash, kasb-hunarga yo'naltirish, tadbirkorlik faoliyatini qo'llab-quvvatlash, bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish, iqtidorli yoshlarni rag'batlantirish hamda ularning ijtimoiy faolligini oshirish borasida muhim vazifalarni amalga oshirmoqda. Ular davlat organlari, ta'lim muassasalari, bandlik xizmatlari, hokim yordamchilari va fuqarolik jamiyati

institutlari bilan hamkorlikda har bir yoshning muammosiga individual yondashuv asosida yechim topishga intilmoqda. Bu esa yoshlarning jamiyat hayotidagi o'rnini mustahkamlash, ularning salohiyatini to'liq ro'yobga chiqarish va davlatning yoshlar siyosati samaradorligini oshirishga xizmat qilmoqda.

Shuningdek, **"Yoshlar daftari"** tizimi orqali ehtiyojmand, ishsiz yoki ijtimoiy qo'llab-quvvatlashga muhtoj yoshlarni aniqlash hamda ularga manzilli yordam ko'rsatish amaliyoti o'zining ijobiy natijalarini bermoqda. Mazkur tizim orqali yoshlarning ta'lim olishi, kasb-hunar egallashi, ishga joylashishi, tadbirkorlik faoliyatini boshlashi va ijtimoiy muammolarini hal etish bo'yicha kompleks choralar amalga oshirilmoqda. Bu esa davlat tomonidan ajratilayotgan mablag' va imkoniyatlarning maqsadli hamda samarali foydalanilishiga xizmat qilmoqda. Yoshlar yetakchilari faoliyatining muhim yo'nalishlaridan biri yoshlarning bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish va ularni sog'lom turmush tarziga jalb etishdan iboratdir. Sport musobaqalari, madaniy-ma'rifiy tadbirlar, kitobxonlik tanlovlari, intellektual o'yinlar, innovatsion loyihalar va turli tanlovlar yoshlarning qobiliyatini yuzaga chiqarish, liderlik fazilatlarini rivojlantirish hamda ularni turli salbiy ta'sirlardan himoya qilishga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, yoshlar o'rtasida huquqiy madaniyatni yuksaltirish, internetdan xavfsiz foydalanish ko'nikmalarini shakllantirish va yot g'oyalarga qarshi mafkuraviy immunitetni mustahkamlash borasidagi ishlar ham jamiyat barqarorligini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etmoqda. Tadqiqot davomida mahalla tizimida yoshlar bilan ishlash samaradorligini yanada oshirish uchun davlat organlari, mahalla fuqarolar yig'inlari, ta'lim muassasalari, fuqarolik jamiyati institutlari va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni yanada rivojlantirish zarurligi aniqlandi. Ayniqsa, yoshlar yetakchilarining kasbiy malakasini muntazam oshirish, ularni zamonaviy boshqaruv, loyiha menejmenti, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va raqamli xizmatlardan samarali foydalanish bo'yicha tayyorlash, shuningdek, xalqaro tajribalarni o'rganish va amaliyotga tatbiq etish muhim ahamiyatga ega. Kelgusida mahalla tizimida yoshlar bilan ishlashni yanada takomillashtirish maqsadida raqamli platformalar imkoniyatlarini kengaytirish, innovatsion va startap loyihalarni qo'llab-quvvatlash, yoshlarning tashabbuslarini moliyaviy rag'batlantirish, ularni zamonaviy kasblarga yo'naltirish hamda xalqaro ta'lim va amaliyot dasturlarida ishtirok etish imkoniyatlarini kengaytirish maqsadga muvofiqdir. Bu yoshlarning bilim va ko'nikmalarini rivojlantirish, ularning mehnat bozoridagi raqobatbardoshligini oshirish hamda mamlakatning innovatsion rivojlanishiga munosib hissa qo'shishiga xizmat qiladi.

Umuman olganda, mahalla va yoshlar yetakchilari faoliyati Yangi O'zbekiston sharoitida yoshlarga oid davlat siyosatini hayotga tatbiq etishning eng samarali va ta'sirchan mexanizmlaridan biri sifatida namoyon bo'lmoqda. Mazkur tizimni yanada takomillashtirish, uning moddiy-texnik bazasini mustahkamlash hamda davlat va jamoat tashkilotlari bilan hamkorligini izchil rivojlantirish natijasida bilimli, tashabbuskor, vatanparvar, zamonaviy fikrlaydigan va raqobatbardosh yosh avlodni tarbiyalash uchun yanada mustahkam zamin yaratiladi. Bu esa Yangi O'zbekistonning barqaror taraqqiyoti, fuqarolik jamiyatini rivojlantirish va inson kapitalini yuksaltirishning muhim omillaridan biri bo'lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent, 2023.
2. O'zbekiston Respublikasining ***"Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida"***gi Qonuni. – Toshkent, 2016.
3. O'zbekiston Respublikasining ***"Fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari to'g'risida"***gi Qonuni (yangi tahriri).
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining **2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risidagi Farmoni**.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining mahallalarda yoshlar bilan ishlash tizimini takomillashtirish hamda yoshlar yetakchilari faoliyatini tashkil etishga oid farmon va qarorlari.
6. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining yoshlar siyosati va mahalla faoliyatiga oid qarorlari.
7. Yoshlar ishlari agentligi. *Yoshlar bilan ishlash bo'yicha uslubiy qo'llanma*. – Toshkent.
8. Mahalla tizimini rivojlantirishga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlar to'plami. – Toshkent.
9. Mahalla boshqaruvi va fuqarolik jamiyati masalalariga bag'ishlangan ilmiy maqolalar va monografiyalar.
10. Yoshlar siyosati, mahalla instituti va fuqarolik jamiyati rivojiga oid ilmiy-amaliy tadqiqotlar.